

Broj: 14-5-1-02-4-74- /20
Istočno Sarajevo, 27.05.2020. године

SREDNJOROČNI PLAN РАДА
АГЕНЦИЈЕ ЗА FORENZИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА
ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНА

SADRŽAJ

Poglavlje 1: Strateški okvir	3
<u>Poglavlje 2: Vizija i misija institucije</u>	3
<u>Poglavlje 3: Učesnici i partneri</u>	3
<u>Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja</u>	3
<u>4.1. Srednjoročni cilj</u>	4
<u>4.2. Specifični cilj</u>	4
<u>Projekat 1.1.</u>	5
<u>Projekat 1.2.</u>	6
<u>Projekat 1.3.</u>	6
<u>Projekat 1.4.</u>	8
<u>Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva</u>	9
<u>Predviđeni izvori finansiranja</u>	9
<u>Jačanje organizacionih kapaciteta</u>	8
<u>Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata</u>	8
<u>Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj</u>	8
<u>Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha</u>	8
<u>Praćenje i evaluacija srednjoročnog plana rada Agencije</u>	9
<u>Poglavlje 7: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja</u>	9

U skladu sa dokumentom Strateški okvir Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu BiH), srednjoročni cilj Agencije „**Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine**“ doprinosi opštem principu razvoja: „**Upravljanje u funkciji razvoja**“ iz kojeg priorizirajući i strateški cilj „**Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta**“.

Donošenjem Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) osnovana je Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja (u daljem tekstu Agencija), koja je nadležna za:

- a) balistička i mehanoskopska vještačenja;
- b) hemijska i toksikološka ispitivanja;
- c) daktiloskopska vještačenja;
- d) grafoška vještačenja;
- e) biološka ispitivanja;
- f) biohemijska ispitivanja;
- g) analize DNK;
- h) specijalističke obuke;
- i) vođenje evidencija, statistika i baza podataka;
- j) vještačenje požara i eksplozija;
- k) pružanje stručne pomoći ostalim tijelima;
- l) standardizaciju rada na terenu;
- m) ostale poslove propisane zakonom i drugim propisima.

Agencija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu sa važećim propisima.

Poglavlje 2: Vizija i misija institucije

MISIJA institucije	Razvoj i provođenje forenzičkih ispitivanja i vještačenja s ciljem pružanja podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH iz oblasti mandata institucije.
VIZIJA institucije	Uspostavljen sistem efikasnih i stručnih forenzičkih ispitivanja i vještačenja za podršku u funkcionisanju sudova i tužilaštava, te policijskih struktura BiH.

Poglavlje 3: Učesnici i partneri

U okviru definisanih zakonskih nadležnosti, Agencija sarađuje sa institucijama na svim nivoima vlasti. Glavni korisnik projekata je Agencija, a korisnici rezultata projekata su sudovi i tužilaštva, kao i policijske agencije za provođenje zakona na svim nivoima vlasti u BiH. Budući korisnici su i pravosudne institucije u regionu i šire kroz razmjenu podataka i međunarodnu saradnju u borbi protiv svih pojavnih oblika kriminala.

Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja

Srednjoročni cilj Agencije, određen u skladu sa strateškim okvirom uvažavajući mandat, misiju i viziju Agencije i sektora bezbjednosti je „**Unapređenje bezbjednosnog sektora u Bosni i Hercegovini sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine**“.

4.1. Srednjoročni cilj

Važnu ulogu u određivanju srednjoročnog cilja Agencije imala je i analiza okruženja kojom su identifikovane slabosti i snage institucije, kao i vanjski faktori koji bi mogli uticati na realizaciju ciljeva. Rezultati analize okruženja (SWOT analiza) u kojem posluje Agencija predstavljeni su u narednom tabelarnom prikazu.

	Analiza SNAGA AGENCIJE	Analiza SLABOSTI AGENCIJE
Resursi	<ul style="list-style-type: none">1. Fikcionisanje Agencije u punom kapacitetu zakonske nadležnosti2. Veća budžetska izdvajanja prema Agenciji3. Kadrovska popuna Agencije4. Kontinuirana stručna edukacija	<ul style="list-style-type: none">1. Nedostatak odgovarajuće budžetske podrške
Organizacija	<ul style="list-style-type: none">1. Kvalitetna organizacija rada u Agenciji;2. Provođenje procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardima BAS EN ISO/IEC 17025:2018 i članstvo u ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes),3. Dobra i transparentna saradnja sa nadležnim institucijama, odlučna borba protiv korupcije i dr.	<ul style="list-style-type: none">1. Popunjeno zaposlenim, po organizacionoj šemi, je 52%2. Ograničena mogućnost za zapošljavanje kvalitetnog stručnog kadra;
Rezultati rada	<ul style="list-style-type: none">1. Izvršavanje zadataka u skladu sa planiranim rokovima koji su utvrđeni Programom rada i dr. aktima u Agenciji.2. Kontinuirano dobra saradnja sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH	<ul style="list-style-type: none">1. Agencija ne funkcioniše u punom kapacitetu2. Nedovoljan broj stručnog kadra3. Duža čekanja na vještačenja u pojedinim laboratorijama zbog nedostatka kadra

	Analiza PRILIKA AGENCIJE	Analiza PRIJETNJI AGENCIJE
Poličke	<ul style="list-style-type: none">1. Proces pridruživanja Evropskoj uniji, korišćenje sredstava IPA II, primjena Prumskog sporazuma;	<ul style="list-style-type: none">1. Nepostojanje usaglašenog stava oko načina implementacije fondova EU (IPA II) u BiH
Ekonomske	<ul style="list-style-type: none">1. Redovno finansiranje kroz Budžet;2. Mogućnost pristupa donatorskim resursima (pretprištupni fondovi, projekti prekogranične saradnje, ICITAP, DCAF i sl.)3. Racionalno planiranje Budžeta	<ul style="list-style-type: none">1. Nedovoljna finansijska sredstva kao podrška zapošljavanju stručnog kadra;2. Praćenja savremenih dostignuća u oblasti rada.
Socijalne i Društvene	<ul style="list-style-type: none">1. Uz uspostavljenu kontinuiranu saradnju sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH, proširiti saradnju u pravcu jačanja forenzičkih kapaciteta sa renomirani evropskim forenzičkim centrima;	<ul style="list-style-type: none">1. Nedovoljna podrška nadležnih institucija;2. Neodgovarajući okvir definisan pravilima – propisima državne službe BiH za organizaciju institucija koje obavljaju poslove forenzičkih ispitivanja i vještačenja,3. Epidemioška situacija
Tehnološke	<ul style="list-style-type: none">1. Korišćenje postojećih IT kapaciteta;2. Racionalno planiranje zanavljanja i dogradnje postojećih IT kapaciteta;	<ul style="list-style-type: none">1. Nemogućnost pristupa raspoloživim IT resursima (Interpol, Europol, AFIS i sl.);2. Nedostatak stručnog kadra;
Pravne	<ul style="list-style-type: none">1. Učestovanje u donošenju zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti DNK vještačenja;2. Akreditacija Agencije i njenih laboratorijskih u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018 „prijem Agencije u članstvo ENFSI“	<ul style="list-style-type: none">1. Sporost u uvođenju međunarodnih standarda provođenju procesa akreditacije;2. Nepotpun regulatorni okvir za razmjenu podataka;

Određivanjem srednjoročnog cilja stvoreni su uslovi za definisanje programa i projekata Agencije za planski period, kao i specifičnog cilja Agencije.

4.2. Specifični cilj

Radi unapređenja rada laboratorijskih za forenzička ispitivanja i vještačenja postavljen je specifični cilj Agencije koji glasi „Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja

radi kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH“. Povećan kvalitet forenzičkih ispitivanja i vještačenja omogućiće brže otkrivanje počinilaca krivičnih djela i njihovo efikasno procesuiranje.

Detaljne i sveobuhvatne analize do sada realizovanog su polazna osnova za precizno definisanje specifičnog cilja, programa i projekata Agencije. Nabavka opreme i uspostava novih kapaciteta u narednom periodu omogućiće nastavak procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018, i provođenju aktivnosti na dobijanju statusa člana u „ENFSI“ (Evropska mreža instituta za forenzičke nauke).

Specifični cilj biće realizedan kroz Program „Forenzička ispitivanja i vještačenja“ koji se sastoji od sljedećih projekata:

- Projekat 1.1. Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda;
- Projekat 1.2. Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda;
- Projekat 1.3. Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda;
- Projekat 1.4. Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda.

Projekat 1.1. „Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za hemijsko-fizička vještačenja otpočela je sa vještačenjem narkotika i psihoaktivnih supstanci u skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH, Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga. U ovoj laboratoriji se vrše kvalitativna vještačenja psihoaktivnih supstanci kao i semikvantitativno vještačenje THC-a. Laboratorija od 2015. godine redovno učestvuje u međulaboratorijskim testiranjima (Proficiency test) u okviru UNODC ICE programa.

U Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021-2023. godine, planirana je nabavka MSD-a kao nadogradnja već postojećeg Thermo-vog HPLC u cilju unapređenja i povećanja obima rada. Isto tako, u navedenom periodu provodiće se aktivnosti uvođenja i primjene kvantitativnih metoda analize, kao i akreditacija dviju metode rada, koje su po planu akreditacije u Agenciji, planirane u 2021. godini, a u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

Druga laboratorija u ovom projektu, Laboratoriji za hemijsko-toksikološka vještačenja, koja je krajem trećeg kvartala 2018. godine, puštena u rad je prva laboratorija ovog tipa u BiH koja je uspostavljena u oblasti bezbjednosti, a za potrebe rada sudova i tužilaštava gdje će se znatno povećati broj složenih i specifičnih forenzičkih vještačenja primjenom klasičnih i instrumentalnih hemijskih i fizičko-hemijskih metoda u oblasti hemijske toksikologije, kao što je, između ostalog, kvantitativna analiza alkohola, droga, psihoaktivnih lijekova i drugih materija u biološkim uzorcima – krv, urin i drugo što bi doprinijelo još efikasnijoj borbi protiv različitim oblicima kriminala u BiH. Dalji koraci u razvoju ove oblasti odnose se na prihvatanje i implementaciju međunarodnih standarda. Uvođenje hemijsko-toksikoloških vještačenja doprinosi ispunjavanju potrebnih uslova na putu BiH ka Evropskoj uniji.

Planiranim nabavkom HPLC-a u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021-2023. godinu, znatno bi se povećao broj metoda rada, te doprinijelo dalnjem razvoju kapaciteta navedene Laboratorije.

Takođe, u navedenom projektu planirano je formiranje i osposobljavanje Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija. Prvi koraci u tom pravcu su obezbjeđivanje adekvatnog prostora, imajući u vidu da oprema za potrebe vještačenja požara i eksplozija zahtijeva posebne uslove, te da je vještačenje požara i eksplozija u određenim segmentima specifično i opasno po čovjeka i okolinu zbog čega se u 2021. godini planira namjenska prilagodba prostora ili izgradnja novog objekta. Provedbom navedene aktivnosti stvorili bi se neophodni uslovi za opremanje Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija. Uzimajući u obzir navedeno, u 2022. godini planirana je nabavka opreme LC-MS sa pripadajućim komponentama. U 2023. godini planirana je nabavka opreme za tehnički dio vještačenja požara i eksplozija (elektronski mikroskop, glava za pripremu i brušenje uzorka, video endeskop, univerzalni mjerni instrument za mjerjenje napona, struje, otpora, neprekidnosti vodiča i dr., te razni detektori za utvrđivanje koncentracije gasa. Navedene aktivnosti predstavljaju minimalne uslove za uspostavu tehničke linije vještačenja Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija.

Projekat 1.2. „Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za biološka vještačenja i DNK analizu, od svog puštanja u rad sredinom 2016. godine, obavlja kontinuirano vještačenja iz ove oblasti, redovito i uspješno učestvuje u Proficiency testovima, što je jedan od uslova za uvođenje sistema kontrole kvaliteta i akreditacije Laboratorije prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Akreditacija jedne metode, prema navedenim standardima, u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu je planirana, po planu akreditacije u Agenciji, u 2021. godini, što je ujedno i jedan od primarnih ciljeva Agencije u narednom periodu, kao i preduslov za razmjenu DNK profila i ispunjavanje Prumskih obaveza. Nabavkom Genetičkog analizatora nastavilo bi se opremanje dviju nezavisnih linija rada u navedenoj Laboratoriji, te nebi došlo do zastoja u radu u slučaju kvara jednog instrumenta, a istovremeno bi se omogućio povećan i kontinuiran protok uzorka kroz Laboratoriju. Takođe, planiranim nabavkom u 2022 i 2023. godini (nabavka RT PCR, PCR robota, prilagodba građevinskog prostora i provedba infrastrukture za bazu podataka) bi se završilo potpuno opremanje dviju nezavisnih linija rada u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu uz uslov da se ostvare kapitalne nabavke iz ranijeg perioda (nabavka digestora i ekstrakcijski robot), te bi se nastavila automatizacija rada u Laboratoriji čime bi se povećao protok uzorka i povećala ukupna efikasnost rada, a smanjila mogućnost greške i kontaminacije.

Projekat 1.3. „Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda“

U navedenom projektu su sljedeće laboratorije: Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema, Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa i Laboratorija za foto i video vještačenja.

Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema je u 2019. godini akreditovala dvije metode rada, a Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jednu metodu rada, te su samim time prve forenzičke laboratorije u BiH koje su akreditovale metode rada prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

U prvoj godini Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021-2023. godina, u Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema planirana je nabavka UFED 4 PC uređaja i programa sa UFED kabl kitom koja bi povećala efikasnost i brzina vještačenja mobilnih telefona. Takođe, forenzički program Internet Evidence Finder je potrebno nadograditi na forenzički program Axsiom radi korištenja novih mogućnosti ovog programa koje se ogledaju u vizuelizaciji zapisa i praćenju određenih zapisa tokom određenog vremenskog perioda. Isto tako, za 2021. godinu, planira se nabaviti forenzički program Sumuri Recon Lab kako bi se mogli vještacići predmeti vještačenja koji na sebi imaju instaliran MAC operativni sistem. Nabavkom forenzičkog programa Sumuri Carbon bi se stekli uslovi za bržu virtualizaciju operativnog sistema na računarama koji su predmet vještačenja, a nabavkom opreme Rusolut bi se omogućilo čitanje podataka direktno iz eMMC-NAND memorija.

Za navedenu Laboratoriju u 2022. godini planirana je nabavka Falcon NEO Forensic Imager uređaja kako bi se povećala efikasnost i brzina vještačenja, a samim time bi se i unaprijedio process vještačenja. Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema, za 2023. godinu, planira proširiti svoje kapacitete u pravcu vještačenja mobilnih telefona, te je u planu nabavka još jednog UFED 4 PC uređaja i programa za UFED kabel kitom kako bi u što kraćem roku izvještacili mobilne telefone koji dolaze uz naredbe. U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Takođe, Laboratorija za vještačenje kompjuterskih sistema redovno učestvuje u proficiency testovima (CTS Mobile Digital Evidence za vještačenje mobilnih telefona i ISFCE ASCLD/LAB za vještačenje kompjutera).

Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jedina je laboratorija ovog tipa u BiH. U mogućnosti je zaprimanja i analize audio snimaka na različitim vrstama medija (optički mediji, kasete, USB, razne vrste memorija) i u raznim formatima audio zapisa. Isto tako, u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metoda vještačenja. Nabavkom planiranih forenzičkih softvera (softver za filtriranje audio snimaka "IZOTOP", softver OTEXpert 6.0 i softver za automatsko prepoznavanje govornika "BATVOX 4,1") znatno bi se poboljšao i unaprijedio rad, efikasnost i brzina procesa vještačenja jer unapređuju metode identifikacije govornika i autentifikaciju audio snimaka i daju nove mogućnosti i detaljniju analizu govornog sadržaja po metodi identifikacije/eliminacije govornika, omogućuju automatsko filtriranje/pročišćavanje audio signala, unapređuju metode identifikacije, omogućuju uvođenje nove metode-automatsko poređenje glasova sa bazom podataka i dr. U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

Laboratorija za vještačenje foto i video materijala posjeduje odgovarajući softver za forenzičku analizu, u mogućnosti je zaprimanja i analize foto i video materijala na različitim vrstama medija i u raznim formatima foto i video zapisa. Isto tako u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metoda vještačenja

U navedenoj Laboratoriji, u okviru Srednjoročnog plan rada Agencije za period 2021-2023. godina, planiranom nabavkom laptopa, profesionalnog printer-a za izradu fotografija i programa za identifikaciju osoba pomoću fotografija povećala bi se kvaliteta printanja fotodokumentacije koja je sastavni dio svakog izvještaja, te efikasnost i brzina procesa vještačenja, unapređuju se metode autentifikacije video snimka, omogućuju se potpuno nova unapređenja Laboratorije, odnosno nove metode vještačenja i dr. U Laboratoriji za vještačenje foto i video materijala u toku su aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

Važno je što prije početi obavljati vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza primjenom nove tehnološko-tehničke nadogradnje laboratorijskih kapaciteta, sa već spomenutim novim metodama za vještačenje, kako bi se pokrio najširi spektar forenzičke obrade digitalnih dokaza u BiH, regiji i šire, čime bi se postigle znatne finansijske uštede, pozicioniranje države BiH, kao i Agencije, jer se veći dio vještačenja iz ovog dijela trenutno obavljaju u inostranim laboratorijama.

Projekat 1.4. „Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja, uvođenje međunarodnih standarda i opremanje laboratorija“

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja je još jedna od laboratorija u Agenciji koja je u 2019. godini akreditovala jednu metodu rada.

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja posjeduje najmoderniju opremu i softvere koji se koriste u grafološko/grafoskopskim vještačenjima. Vještačenja se vrše primjenom nedestruktivnih metoda uz korištenje optičkih instrumenata (video-spektralni komparator, stereomikroskop, ESDA-uredaj za otkrivanje utisnutih tragova na papiru). U Laboratoriji se, u okviru forenzičke analize - vještačenja, vrše ispitivanja rukopisa (običnih, kurzivnih, štampanih i tehničkih), ispitivanje anonimnih rukopisa, potpisa (punih, skraćenih i parafnih), identifikacija brojeva, ispitivanje tekstova pisanih pisačom mašinom, određivanje sistema iste, identifikacija pisače mašine po tekstu i utvrđivanje naknadno dodavanog teksta i ispitivanje originalnosti svih vrsta dokumenata i autentičnosti novčanica, identifikacija vrste štampe i svih vrsta otiska pečata, štambilja i sl.

U navedenoj Laboratoriji, u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021-2023. godina, planirani su kapitalni izdaci za tehnološko-tehničku nadogradnju laboratorijskih kapaciteta i to: uređaj za ispitivanje spektralnih karakteristika tinta i tonera (Ramanov spektometar-FORAM) i novi VSC 800 uređaj, kako bi se uvele nove metode vještačenja, povećala efikasnost, bezbjednost i brzina procesa vještačenja, unapređenje rada u oblasti ispitivanja tinta i tonera, te mogućnost ispitivanja dodatnih zaštitnih elemenata na novčanicama i dokumentima (ispitivanje magnetnih zaštitnih elemenata, ispitivanje polarizovanim svjetлом, mikrospektrofotometar i dr.). U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Takođe, Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja redovno i uspješno učestvuje u proficiency testovima.

Uspostavom Laboratorije za daktiloskopska vještačenja u 2016. godini, i stavljanjem u punu funkciju rada, (povećanje efikasnosti i brzine procesa vještačenja) omogućilo je BiH da se blagovremeno i adekvatno uključi u tokove kojima se kreću zemlje regiona u dijelu razmjene podataka i prekogranične borbe protiv različitih vidova organizovanog kriminala. Planiranim nabavkom opreme (dodata na komora, dodatni softver za kreiranje rezultata obrade daktilokartona i dodatne radne stanice za pristup daktiloskopskim podacima i dodatne radne stanice sa Live Scanner-om), obukom kadra i uvođenjem u rad novih metoda vještačenja, te unapređenje metoda koje su trenutno u radu na način ubrzavanja rada na pojedinim predmetima u kojima je potrebno više provjera daktiloskopskih podataka povećava se bezbjednost i brzina procesa vještačenja kao i unapređenje cjelokupnog procesa vještačenja. Takođe, Laboratorija za daktiloskopska vještačenja redovno učestvuje na proficiency testovima, a u toku su i aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018., što će, nesumljivo, unaprijediti forenzičke kapacitete BiH u oblasti daktiloskopskih vještačenja, te pridonijeti i uspiješnjem radu AFIS sistema u BiH. Treba istaći da je 22.02.2018. godine u Sarajevu potpisana, između ostalih i od starne Agencije, novi tekst

Memoranduma o razumijevanju o uspostavljanju sistema automatske identifikacije putem otisaka prstiju i dlanova AFIS/APIS. Sve navedeno će omogućiti da Agencija sarađuje i obavlja razmjenu podataka, kao i provjeru otisaka prstiju lica kroz međunarodnu razmjenu putem EUROPOL-a i INTERPOL-a, a što je jedna od zakonom definisanih nadležnosti Agencije i obaveza BiH na putu ka EU.

Uspostavljanjem Laboratorije za balističko-mehanoksopska ispitivanja i vještačenja, koje je planirano u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021-2023. godina, BiH bi unaprijedila kapacitete koji će doprinijeti uspješnijoj borbi protiv svih vidova kriminala vezanih za zloupotrebu oružja, kao i stvorila uslove za uspostavljanje regionalnog sistema za razmjenu podataka i mogućnost otkrivanja izvršilaca određenih krivičnih dijela počinjenih u zemljama regije.

Imajući navedeno u vidu, u 2023. godini, planirana je uspostava djela Laboratorije koja se bavi mehanoskopskim vještačenjima, zašto je neophodna nabavka skenirajućeg elektronskog mikroskopa (SEM-a), koji predstavlja najvažnije unapređenje na polju forenzičkih ispitivanja vatrenog oružja i implementacija IBIS sistema, kao i nabavka neophodne opreme iz oblasti mehanoskopije i traseologije u najširem smislu, te prijem dva zaposlenika koji rade na poslovima forenzičkih ispitivanja i vještačenja u Laboratorije koja se bavi mehanoskopskim vještačenjima.

Realizacija ovih projekata ima za cilj da institucionalno, funkcionalno i organizacijski zaokruže zakonom propisane nadležnosti Agencije, čime se znatno doprinosi unapređenju bezbjednosnog sektora u BiH.

Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

5.1. Predviđeni izvori finansiranja

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju implementacije postavljenog srednjoročnog i specifičnog cilja definisanog Srednjoročnim planom rada, potrebno je obezbijediti sredstva u minimalnom iznosu od 11.628.070 KM iz budžeta institucija BiH. Sredstva potrebna za jačanje i razvoj kadrovske i tehničke kapaciteta Agencije u cilju izvršenja svih planiranih projekata u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2021–2023. godine biće definisana u okviru godišnjih planova rada Agencije. Sredstva definisana na navedenom nivou omogućice nesmetano funkcionisanje trenutnih uspostavljenih kapaciteta, te nabavku specijalizovanih službenih vozila, a za razvoj i kontinuitet u opremanju, te uspostavljanje novih kapaciteta biće neophodno obezbijediti i dodatna sredstva.

5.2. Jačanje organizacionih kapaciteta

U planskom periodu Agencija će kontinuirano u skladu sa procedurama i odlukama Savjeta ministara BiH vršiti prijem stručnog kadra neophodnog za obavljanje poslova specifičnih forenzičkih ispitivanja i vještačenja i jačati kadrovske kapacitete u smislu ulaganja u razvoj i nadogradnju postojećih znanja već angažovanog kadra.

Jedan od ciljeva je i zapošljavanje uskospesijalizovanog kadra, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Agencije.

Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

Praćenje provođenja Strateškog plana Agencije za period 2021–2023. godina vršiće se na osnovu unaprijed definisanih pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj, te pokazatelja rezultata uspješnosti projekata.

6.1. Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj

Uspješnost realizacije srednjoročnog cilja mjeriće se pomoću pokazatelja uspjeha i to :

1. Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja-cilj je da postojeći kapaciteti koji iznose 75% u planskom periodu dostigne nivo od 82%.

Uspješnost realizacije specifičnog cilja mjeriće se pomoću sljedeća dva pokazatelja:

1. Stepen implementacije procesa akreditacije- Agencija je započela proces akreditovanja u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018., kao i pristupanje organizaciji ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes). Do sada su akreditovane četiri metode i to:
 - u Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema – dvije metode,
 - u Laboratoriji za vještačenje glasa i audio zapisa – jedna metoda,
 - u Laboratoriji za grafološka/grafoskopska vještačenja – jedna metoda.
 - Takođe, u 2020. godini planirana je akreditacija jedne metode rada u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK-a analizu

Do kraja 2023. godine, tj. kroz Srednjoročni plan rada Agencije za period 2021-2023. godine, Agencija je planirala akreditovati nove tri metode rada u sljedećim laboratorijama: Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu - jedna metoda, Laboratoriji za hemijsko-fizička vještačenja - dvije metode, a dalji nastavak akreditacije moguće je planirati tek potpunim kadrovskim popunjavanjem u Agenciji i nastavkom procesa opremanja laboratorija, te uvođenjem novih metoda rada.

2. Zadovoljstvo korisnika usluga-ispunjenost gore navedenog pokazatelja je usko vezana sa stepenom zadovoljstva korisnika pruženim uslugama-cilj je postići što veći stepen zadovoljstva kod korisnika usluga koje pruža Agencija.

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha

Osnova za izradu Srednjoročnog plana rada Agencije je Srednjoročni program rada Savjeta ministara kao i strateški dokumenti kojima se definiše rad institucija i politika sektora. U skladu sa utvrđenim mandatom, misijom i vizijom Agencije određuje se srednjoročni cilj koji se zasniva na provođenju programa.

Program se sastoji od ključnih projekata koji će biti realizovani u toku planskog perioda. Menadžment Agencije prije početka izrade Srednjoročnog plana rada Agencije predstavlja ključna usmjerena i prioritete u vezi sa mandatom institucije, te aktivno prati proces izrade plana rada i uključen je u sve bitne faze donošenja odluka. Na početku godine posebnom odlukom imenuje se koordinator i radna grupa koja učestvuje u izradi i utvrđivanju prioriteta i strateških projekata Agencije. Prikupljanje informacija se vrši na internim sastancima metodom rangiranja u skladu sa dokumentom Ministarstva finansija i trezora BiH-Priručnik za izradu srednjoročnih planova. U postupku izrade uzima se u obzir i analiza okruženja izrađena pomoću SWOT analize. Određivanje troškova izvršenja programa i projekata zahtijeva aktivnu saradnju imenovanog koordinatora i rukovodilaca organizacionih jedinica sa zaposlenikom zaduženim za planiranje budžeta Agencije.

6.3. Praćenje i evaluacija Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

U postupku realizacije Srednjoročnog plana rada Agencije provodi se proces monitoringa i praćenja čiji je cilj uočavanje eventualnog odstupanja od plana, te ocjena da li će planirane aktivnosti postići učinak postavljenog cilja Agencije. Praćenje i monitoring izvršenja i provođenja aktivnosti vrši se pomoću izvještaja o provođenju Srednjoročnog plana rada Agencije, za svaku godinu, koji će biti dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 15. februara.

Svake tri godine sačiniće se i izvještaj o evaluaciji provođenja Srednjoročnog plana rada institucije. U skladu sa Metodologijom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH koja je sačinjena u skladu sa Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14), Agencija će izvještaj o evaluaciji dostaviti Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 1. maja.

Poglavlje 7: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za period 2021–2023 . godine dat je kroz tabelarni pregled ciljeva, programa i indikatora koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

DIREKTOR

Neđo Kojić

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja

Srednjoročni plan rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2021-2023. godina

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUCIJE Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja																				
Opšti cilj principi razvoja: Upravljanje u funkciji rasta				Strateški cilj: Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Okvir za mjerjenje ostvarenja													Procjena troškova			Izvori finansiranja				
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerjenja (% broj ili opisno)	Početna vrijednost godina n	Ciljana vrijednost godina n+1	Ciljana vrijednost godina n+2	Ciljana vrijednost godina n+3	Procijenjeni troškovi godina n+1	Procijenjeni troškovi godina n+2	Procijenjeni troškovi godina n+3	Ukupno troškovi	Budžet	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u
Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine				Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja	Procent	75%	78%	80%	82%	4.216.900	4.069.000	3.342.170	11.628.070	11.628.070				11.628.070	
Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja radi kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH	Forenzička ispitivanja i vještačenja			Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Stepen implementacije procesa akreditacije	Procent	58%	72%	86%	100%					11.628.070				11.628.070	
					Zadovoljstvo korisnika usluga	Procent	95%	95%	95%	98%					11.628.070				11.628.070	
					Procent izveštačenih od ukupnog broja zaprimljenih naredbi	procenat	65%	76%	78%	79%	3.621.900	3.374.830	2.552.170	9.548.900	11.628.070				11.628.070	
				Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Procent uskladenosti sa međunarodnim standardom	procenat	73%	81%	90%	95%	440.000	520.000	590.000	1.550.000						
					Procent ispunjenja plana po osnovu akreditacije	procenat	100%	100%	100%	100%	155.000	174.170	200.000	529.170						

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja

Srednjoročni plan rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2021-2023. godina

			Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u hemijsko-fizičkoj, hemijsko-toxikološkoj i laboratoriji za vještačenje požara i eksplozija	broj izvještačenih uzoraka	210	270	350	350	220.000	230.000	340.000	790.000	2.555.000					
					Uskladenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	16	21	27	27	90.000	100.000	120.000	310.000						
					Opremljenost laboratorije (nabavka opreme, zanavljanje i sl.)	procenat	85%	85%	85%	86%	870.000	400.000	50.000	1.320.000						
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiency testa,	broj provedenih aktivnosti	4	4	4	6	40.000	45.000	50.000	135.000						
			Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu	broj izvještačenih uzoraka	500	600	700	800	360.000	380.000	540.000	1.280.000	2.689.170					
					Uskladenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	30	45	45	70	100.000	120.000	140.000	360.000						
					Opremljenost laboratorije (nabavka opreme, zanavljanje i sl.)	procenat	88%	90%	93%	94%	350.000	430.000	150.000	930.000						
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiency testa,	broj provedenih aktivnosti	2	2	2	2	35.000	39.170	45.000	119.170						

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja

Srednjoročni plan rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2021-2023. godina

			Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u oblasti digitalnih dokaza	broj izvještačenih uzoraka	8288	765	803	863	465.000	480.000	600.000	1.545.000					
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	65	67	70	77	170.000	190.000	200.000	560.000					
					Opremljenost laboratorija (nabavka opreme, zanavljanje i sl.)	procent	84%	85%	87%	87%	106.900	42.000	230.000	378.900	2.663.900				
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiency testa,	broj provedenih aktivnosti	3	3	3	3	55.000	60.000	65.000	180.000					
			Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u oblasti kriminalističko-tehničkim vještačenjima	broj izvještačenih uzoraka	136	366	388	410	250.000	247.830	212.170	710.000					
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	20	24	29	33	80.000	110.000	130.000	320.000					
					Opremljenost laboratorija (nabavka opreme, zanavljanje i sl.)	procent	60%	60%	65%	70%	1.000.000	1.165.000	430.000	2.595.000	3.720.000				
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiency testa,	broj provedenih aktivnosti	2	2	4	4	25.000	30.000	40.000	95.000					

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO-INVESTICIONIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PROGRAMOM RADA SAVJETA MINISTARA								
Opći cilj / principi razvoja:	Upravljanje u funkciji rasta							
Strateški cilj:	Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta							
1	2	3	4	5	6	7	8	
Srednjoročni cilj	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim nastojjem EU (DA ili NE)	Planirani period za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIIA	Očekivani period realizacije	
Srednjoročni cilj 1: Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine	Program 1.1: forenzička ispitivanja i vještačenja					Uspostavljanje i opremanje Laboratorije za balistička i mehanoskopska vještačenja	2021-2023	